

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W STRYŻÓWIE

ul. Słowackiego 8
38-100 Strzyżów
www.pssestrzyzow.pl

tel./fax. 17 276 11 52
e-mail: psse.strzyzow@pis.gov.pl

Strzyżów, 15.03.2021 r.

Informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego powiatu w zakresie działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie w roku 2020.

Informację sporządzono na podstawie art. 12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity – Dz. U. z 2021 r. poz. 195)

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- 1) higieny środowiska,
- 2) higieny pracy w zakładach pracy,
- 3) higieny radiacyjnej,
- 4) higieny procesów nauczania i wychowania,
- 5) higieny wypoczynku i rekreacji,
- 6) zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych,
- 7) higieniczno-sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne – w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Strzyżowie jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez nowe narkotyki i prekursory narkotyków, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka na terenie powiatu strzyżowskiego.

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

Miniony rok 2020 zdominowany był działaniami związanym ze zwalczaniem wirusa Sars-CoV-2. Ze względu na ogłoszony stan epidemii wszyscy pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej z początkiem marca ubiegłego roku zostali upoważnieni i skierowani do działań przeciwepidemicznych. Przez cały rok przeprowadzali wywiady epidemiologiczne z osobami poddawanych nadzorowi epidemiologicznemu, kwarantannie, izolacji domowej, czy też kierowanymi do szpitali. Przygotowywali decyzje o nałożeniu kwarantanny i izolacji domowej, wpisywali dane do teleinformatycznych systemów obsługiwanych przez Inspekcję Sanitarną, takich jak: EWP-2, EWP-3, SEPIS, SRWE i innych. W ramach działań przeciwepidemicznych przeprowadzano kontrole we wszystkich obiektach będących pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie w zakresie przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, również wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie. Szczegółowy opis prowadzonych działań związanych z Covid-19 ujęty jest w rozdziale poświęconym zapobieganiu i zwalczaniu chorób zakaźnych.

Jednocześnie przez cały rok 2020 prowadzono działania wynikające z Planu zasadniczych przedsięwzięć i Harmonogramu kontroli PSSE Strzyżów na rok 2020, który został uzgodniony przez Starostę Strzyżowskiego w dniu 28.11.2019 r.

1. Warunki zdrowotne środowiska.

Sytuacja epidemiczna związana z chorobą Covid-19 spowodowała konieczność zmierzenia się z nowymi wyzwaniem w życiu codziennym. Wymusiła zastosowanie nowych rozwiązań w działalności obiektów użyteczności publicznej, takich jak dworce autobusowe i kolejowe, hotele i obiekty świadczące usługi hotelarskie, kościoły, kina, muzea, baseny kąpielowe, gabinety fryzjerskie, kosmetyczne, itp. W związku z tym wydawane były opinie sanitarne dotyczące funkcjonowania tych placówek. Zgony związane z tą chorobą oraz nowe rozwiązania legislacyjne w zakresie pochówków skutkowały bieżącymi konsultacjami z zakładami pogrzebowymi i wydawanie opinii dotyczących przedłużeniu terminu pochówku. Pandemia nie zwolniła nas jednak od wykonywania zadań planowanych i bieżących.

W roku 2020 nadzorem Higieny Komunalnej objęto 82 obiektów użyteczności publicznej z ogółem nadzorowanych 219 obiektów. Jakość wody nadzorowano w 57 wodociągach. Do badań pobrano łącznie 15 prób wody, w tym 4 w ramach monitoringu kontrolnego i 11 prób w ramach monitoringu przeglądowego. Ponadto pobrano 9 prób na basenach oraz 4 próby w kierunku bakterii Legionella na Krytej Pływalni w Strzyżowie. Badania w ramach kontroli wewnętrznej w wodociągach oraz basenach pobierane są i przesyłane na bieżąco zgodnie z zatwierdzonym przez PPIS w Strzyżowie harmonogramem.

Jakość wody w nadzorowanych wodociągach prowadzona jest poprzez realizację przez podmioty odpowiedzialne badań w ramach monitoringu wewnętrznego, na podstawie harmonogramów zaopiniowanych przez PPIS w Strzyżowie, przedkładanych co roku z uwzględnieniem zakresu i częstotliwości badań.

Pod względem fizykochemicznym wszystkie wodociągi miały wodę dobrą. Na poprawę jakości wody pod względem mikrobiologicznym wydano 3 decyzje, które zostały wykonane w oznaczonym terminie: wodociąg Frysztak (enterokoki), wodociąg Czudec (bakterie grupy coli) oraz wodociąg Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Wiśniowa (bakterie grupy coli, E. coli, enterokoki). Wydano 7 komunikatów o jakości wody, które zamieszczano na stronach internetowych. Każdorazowo, po stwierdzeniu złych parametrów wody, zarządcy tych obiektów przeprowadzali działania naprawcze, po wykonaniu których zlecali ponowne

badania. Końcowa ocena wodociągów jest dobra. W ubiegłym roku przeprowadzono 3 kontrole urządzeń wodociągowych. Decyzji na stan techniczny ujęć wody nie wydawano. Ponadto wydano 42 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi oraz 3 decyzje kosztowe. Mandatów nie nakładano.

W roku 2020 nadzorem PSSE objętych było również 10 obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie, 5 gospodarstw agroturystycznych, dworzec PKS w Strzyżowie, 3 ustępy publiczne oraz 14 zakładów fryzjerskich, 10 kosmetycznych i 1 zakład fryzjersko-kosmetyczny, a także 2 solaria.

Wydana decyzja na poprawę stanu technicznego w Ośrodku Edukacji Nauczycieli i Pracowników Administracji Samorządowej w Czudcu wykonana została w oznaczonym terminie. W zakładzie fryzjerskim w Niebylcu, w Gabinetcie Urody „Magia snów” we Frysztaku oraz w zakładzie kosmetycznym „Beauty Bar” w Strzyżowie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu technicznego pomieszczeń oraz nie przestrzeganie wymagań określonych w rozporządzeniu o przeciwdziałaniu Covid-19. Na poprawę stanu technicznego wydano decyzje administracyjne, natomiast za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 3 mandaty karne.

W roku 2020 w ramach działań Higieny Komunalnej wykonano 68 kontroli i pobrano do badań 15 prób wody. Wydano ogółem 83 decyzje, w tym: 3 decyzje nakazujące poprawę jakości wody, 42 decyzje stwierdzające przydatność wody do spożycia, 3 dotyczące poprawy stanu technicznego, 1 decyzję zmieniającą termin wykonania, 6 decyzji zakazujących odwiedzin w domach opieki społecznej i dziennego pobytu, 2 decyzje uchylające oraz 7 decyzji kosztowych,

Ponadto wydano 19 decyzji dotyczących warunków ekshumacji i przeniesienia zwłok oraz 9 postanowień dotyczących warunków transportu zwłok w trumnach lub urn z prochami z zagranicy oraz 1 postanowienie na wywóz zwłok za granicę. Uczestniczono w 1 ekshumacji. Nałożono 3 mandaty karne na poprawę stanu sanitarnego w 2 zakładach kosmetycznych i 1 zakładzie fryzjerskim na sumę 400 złotych.

2. Obiekty żywności i żywienia.

Prawie cały rok 2020 zdominowany był działaniami związanym ze zwalczaniem wirusa Sars-CoV-2, w związku z czym wszyscy pracownicy Higieny Żywności i Żywienia zostali skierowani do działań przeciwepidemicznych, nie poprzestając jednak wykonywać zadań planowanych i bieżących.

Na koniec 2020 r. nadzorem HŻiŻ objętych było 608 zakładów obrotu, produkcji żywności oraz żywienia zbiorowego. W ub. r. przedsiębiorcy zlikwidowali 10 zakładów, a 1 zakład zawiesił działalność. Wydano 38 decyzji zatwierdzających nowe zakłady. W obiektach żywności i żywienia wykonano 344 kontrole. Do badań pobrano ogółem 149 próbek w ramach urzędowej kontroli żywności oraz 32 próby w ramach monitoringu, w tym 11 próbek dodatkowych poza planem – w związku z interwencjami konsumentów. Wszystkie zaplanowane próbki pobrano. Kwestionowano następujące z pobranych próbek:

- a) próbkę zmiotek w której stwierdzono obecność jednego martwego szkodnika zbożowo-mącznego oraz ekskrementy gryzoni – w związku z tym PPIS w Strzyżowie wydał decyzję odmawiającą uchylenia decyzji zawieszającej działalność zakładu;

- b) próbkę płatków – pobraną w ramach monitoringu do badania na zawartość akryloamidu. Zawartość akryloamidu w badanych płatkach wynosiła $319 \pm 83 \mu\text{g}/\text{kg}$. PPIS przekazał powyższą informację do PPIS nadzorującego zakład produkcyjny oraz zwrócił się z wnioskiem do PPWIS o dokonanie oceny ryzyka przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – PZH celem określenia zagrożenia dla zdrowia. Ocena ryzyka w ramach systemu RASFF przeprowadzona przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego wykazała że produkt nie stanowi większego zagrożenia niż inne tego typu dostępne na rynku. Celowym natomiast było ustalenie przez producenta przyczyn powstania zanieczyszczenia i podjęcie działań zmierzających do obniżenia poziomu akryloamidu;
- c) próbkę mięsa drobiowego filet połówki z kurczaka – pobraną w ramach monitoringu do badania na komensalne bakterie wskaźnikowe, E.coli wytwarzające ESBL, Amp C lub karbapenemazy, E. coli odporne na karbapenemazy. W 25g badanej próbki zostały wykryte Escherichia coli (szczepy odporne na cefalosporyny). PPIS przekazał powyższą informację do Państwowego Lekarza Weterynarii nadzorującego zakład produkcyjny,
- d) próbka kiełbasy zwyczajnej (wędzona, parzona) pobrana w ramach urzędowej kontroli żywności – pobrana w zakresie wwa – z badań wynikało, że w/w próbka pod względem zawartości wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (wwa): benzo(a)pirenu oraz sumy benzo(a)pirenu, benz(a)antracenu, chryzenu i benzo(b)fluorantenu nie spełniała wymagań Rozporządzenia Komisji (WE) nr 1881/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. ustalającego najwyższe dopuszczalne poziomy niektórych zanieczyszczeń w środkach spożywczych (Dz. U. UE L 364/5 z dnia 20.12.2006 r. z późn. zm.). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie przesłał powiadomienie informacyjne dotyczące w/w kiełbasy zwyczajnej i przekazał wg właściwości do dalszego postępowania sprawę dotyczącą zakwestionowanej próbki Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii,
- e) próbka cacao-witamin drink pobrana w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu na zawartość witaminy E – zgodnie ze sprawozdaniem z badań zawartość witaminy E w badanej próbce wynosi $21.4 \pm 0,4 \text{mg}/100\text{g}$ (wartość deklarowana przez producenta $15 \text{mg}/100\text{g}$). Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie przesłał ww. wynik badania do wiadomości do PPIS nadzorującego zakład produkcyjny.

Do PPIS w Strzyżowie w 2020 r. wpłynęło 7 skarg dotyczących m.in.: sprzedaży środków spożywczych po terminach ważności, niewłaściwej jakości środków spożywczych oferowanych w sprzedaży oraz niewłaściwego znakowania – prezentowania suplementów diety na witrynie internetowej. Jedna skarga się potwierdziła.

W trakcie kontroli bieżących szczególną uwagę zwracano na znakowanie środków spożywczych, oświadczenia żywieniowe i zdrowotne. Szczególnym nadzorem objęto suplementy diety, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, środki spożywcze wzbogacane, substancje dodatkowe dodawane do żywności,

W związku z przypadkami występowania w Polsce przypadku afrykańskiego pomoru świń prowadzono również wzmożony nadzór nad sprzedażą mięsa oraz wyrobów pochodzenia wieprzowego i dziczyzny. Przesyłano dwa razy w tygodniu raporty z ilości i wyników przeprowadzonych kontroli w tym zakresie.

W 2020 roku wydano ogółem 142 decyzje administracyjne, w tym m.in. 46 decyzji kosztowych za prowadzone czynności kontrolne, 5 dotyczących poprawy stanu sanitarno-technicznego, 12 decyzji o wycofaniu z obrotu środków spożywczych z rygorem natychmiastowego wykonania, 18 decyzji o wykreśleniu zakładu z rejestru i inne. Wydano 15 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów nie wymagających zatwierdzenia. Nałożono 11 mandatów karnych na sumę 1350 zł.

W okresie letnim kontynuowano prowadzenie kontroli w dniach wolnych od pracy oraz w godzinach popołudniowych, ze szczególnym uwzględnieniem zakładów żywienia zbiorowego, automatów do lodów, oraz zakładów znajdujących się przy trasach turystycznych. Stan sanitarny zakładów żywnościowych w 2020 r. ocenia się jako dobry.

3. Zakłady pracy - Środowisko pracy:

W 2020 r. prowadzona działalność w zakresie Higieny Pracy była ukierunkowana przede wszystkim na prowadzenie działań związanych ze zwalczaniem i przeciwdziałaniem epidemii koronawirusa SARS-CoV-2.

Na koniec 2020 r. nadzorem objętych było 200 zakładów pracy. Wydano 3 decyzje administracyjne z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego i 2 decyzje dotyczące opłat. Decyzji unieruchamiających zakłady i stanowiska pracy nie wydawano. Upomnień nie wydawano. Nie nakładano mandatów karnych. Postanowień o nałożeniu grzywny nie wydawano.

W 2020 r. przeprowadzono kontrolę w Szpitalu Powiatowym w Strzyżowie w aspekcie działalności przeciwepidemicznej w stanie epidemii SARS-CoV-2 dotyczącej m. in. oceny właściwego opracowania i skuteczności wdrożenia odpowiednich procedur zapobiegawczych mających na celu zagwarantowanie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa pracownikom jednostki oraz kontroli warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

Zgłoszenia podejrzeń chorób zawodowych :

- a) 2016 r. – 2 (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym trwającym co najmniej 15 lat)
- b) 2017 r. – 1 (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza)
- c) 2018 r. – 2 (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza oraz obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczonym jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz),
- d) 2019 r. – 6 (choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa – borelioza – 3, obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo – nerwowego spowodowany hałasem, wyrażony podwyższeniem progu słuchu o wielkości co najmniej 45 dB w uchu lepiej słyszającym, obliczonym jako średnia arytmetyczna dla częstotliwości audiometrycznych 1,2 i 3 kHz – 2, nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi – międzybłoniak opłucnej albo otrzewnej – 1),
- e) 2020 r. – 1 (przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym, trwającym co najmniej 15 lat: wtórne zmiany przerostowe fałdów głosowych).

W 2020 r. wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej (borelioza) oraz 1 decyzję o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (obustronny trwały odbiorczy ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem). Odnotowano 1 zgłoszenie podejrzenia choroby zawodowej. Przeprowadzono 4 postępowania wyjaśniające w sprawie podejrzenia chorób zawodowych. Opracowano 1 kartę oceny narażenia zawodowego. Wydano 17 postanowień o niezakończonym w określonym terminie z uwagi na oczekiwanie na orzeczenia lekarskie wystawione przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Rzeszowie.

Prowadzona jest współpraca w zakresie orzecznictwa w sprawach podejrzenia chorób zawodowych z WOMP w Rzeszowie. Obecnie oczekuje się na orzeczenia lekarskie w sprawie 6 postępowań w sprawie podejrzenia choroby zawodowej. W związku z wydaniem przez WOMP orzeczenia lekarskiego nr 60/2020 z dnia 30.03.2020 r. o braku podstaw do stwierdzenia choroby u osoby zmarłej i odwołania się od niego w dniu 24.04.2020 r. oczekuje się nadal na wydanie orzeczenia w trybie odwoławczym z Instytutu Medycyny Pracy im. prof. J. Nofera w Łodzi celem zakończenia postępowania administracyjnego decyzją.

4. Placówki nauczania i wychowania:

Pandemia Covid-19 w 2020 r. wymusiła nową organizację pracy i nauczania w obiektach nadzorowanych przez Higienę Dzieci i Młodzieży. Pojawiło się nauczanie zdalne, a w okresach w których placówki mogły pracować stacjonarnie konieczność tworzenia rozwiązań umożliwiających bezpieczną pracę uczniów i nauczycieli. W trakcie kontroli obiektów nauczania i wychowania oraz wypoczynku szczególną uwagę zwracano na dostępność oraz dobór odpowiednich środków dezynfekcyjnych do rąk, stosowanie właściwych środków dezynfekcyjnych do powierzchni, częstotliwość ich używania oraz zaznajomienie osób sprzątających z prawidłowym ich stosowaniem opisanym w kartach charakterystyk tych środków. Przeprowadzone kontrole wykazały, że we wszystkich w/w obiektach opracowano procedury na wypadek wystąpienia zachorowania oraz wyznaczono pomieszczenia na izolatkę. W okresie pandemii udzielano wielokrotnie porad telefonicznych pracownikom szkół oraz rodzicom dzieci uczęszczającym do placówek nauczania i wychowania. Wydawano opinie sanitarne w zakresie stosowanych przez placówki rozwiązań przeciwepidemicznych, ale również w zakresie okresowego zawieszania nauczania w przypadku występowania zakażeń wśród personelu i uczniów. Zawieszenie zajęć w obiektach nadzorowanych przez Higienę Dzieci i Młodzieży w okresie od września do grudnia zanotowano 14 razy w Szkołach Podstawowych, 19 razy w przedszkolach, 2 razy w żłobkach oraz 3 razy w Specjalnych Ośrodkach Szkolno-Wychowawczych. W okresie trwania pandemii w 2020 r. przeprowadzono 59 kontroli obiektów znajdujących się pod nadzorem Higieny Dzieci i Młodzieży w tym: trzy odbiory nowo otwartych obiektów (dwa przedszkola i jeden żłobek), 10 kontroli Szkół Podstawowych pod kątem przygotowania do rozpoczęcia roku szkolnego, 24 kontrole stanu sanitarnego w szkołach i przedszkolach w zakresie funkcjonowania w obowiązującym reżimie sanitarnym. W okresie wakacji skontrolowano 22 wypoczynki organizowane na terenie powiatu uwzględniając bezpieczeństwo dzieci i przestrzeganie obostrzeń sanitarnych.

Pomimo pandemii, w miarę możliwości realizowano zadania wynikające z Planu zasadniczych przedsięwzięć i kontroli na rok 2020.

W ub. roku w ewidencji Higieny Dzieci i Młodzieży znajdowało się 122 placówek, w tym: 81 to stałe placówki nauczania i wychowania oraz 41 to placówki wypoczynku dzieci i młodzieży. Łącznie w tych obiektach wykonano 90 kontroli. W nadzorowanych placówkach ogólny stan sanitarny ocenia się jako dobry.

Pomiary *dostosowania mebli szkolnych* do wzrostu dzieci przeprowadzono w 1 przedszkolu, 3 szkołach podstawowych, w 4 Zespołach Szkół. Przebadano 501 uczniów, z tego wszystkie dzieci siedziały prawidłowo.

Zaobserwowano, iż po mino zapewnienia przez szkoły szafek lub miejsc do pozostawienia podręczników, uczniowie dźwigają podręczniki i zeszyty ćwiczeń do domów. Jest to spowodowane koniecznością odrabiania zadań domowych, przez co plecaki i tornistry mimo wszystko są ciężkie.

Dożywianie dzieci i młodzieży prowadzone było w formie ciepłych posiłków w 21 skontrolowanych placówkach. Z pełnych obiadów korzystało 20 dzieci i młodzieży, posiłki jednodaniowe placówki wydały dla 597 uczniów. 6 placówek wydało napój dla 587 uczniów, 260 uczniów korzystało z posiłków finansowanych przez GOPS/ MOPS. Stołówki oraz punkty wydawania posiłków, które funkcjonują w szkołach są pod stałym nadzorem Higieny Żywności i Żywienia PSSE. Przez dokonywane tam kontrole, poprawił się stan techniczny i sanitarny we wszystkich pomieszczeniach, gdzie przygotowuje się jakiegokolwiek dożywianie.

W elektronicznej bazie wypoczynku MEN w okresie ferii i wakacji zarejestrowanych było ogółem 41 turnusów. Na terenie powiatu strzyżowskiego w sezonie zimowym i letnim w 2020 roku skontrolowano ogółem 31 różnych form wypoczynku dzieci i młodzieży oraz przeprowadzono 3 kontrole w ramach akcji „otwarte drzwi”. Były to obozy i kolonie w obiektach hotelarskich. Z tych form wypoczynku skorzystało 1075 dzieci i młodzieży.

Placówki wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży były przygotowane prawidłowo. Nie wpłynęły żadne uwagi dotyczące ich funkcjonowania. Przeprowadzone kontrole wykazały zadowalający stan sanitarno–porządkowy. Wypoczynek dla dzieci i młodzieży, również w formie wyjazdowej, organizowany był przez placówki prowadzące działalność całoroczną. Zagwarantowały one uczestnikom dobre warunki zakwaterowania, utrzymania higieny osobistej oraz prowadzenia zajęć rekreacyjnych. Systematycznie z roku na rok ulega poprawie stan sanitarny placówek wypoczynku.

Kontynuowano współpracę z Komendą Powiatową Policji w Strzyżowie. W ramach akcji „Bezpieczne wakacje” przeprowadzono wspólnie z funkcjonariuszami KPP 17 kontroli placówek wypoczynku letniego i zimowego.

W ramach zapewnienia zdrowych i bezpiecznych ferii oraz wakacji realizowano kampanię edukacyjną „Bezpieczne i zdrowe ferie oraz wakacje” skierowaną do dzieci i młodzieży, a także opiekunów na koloniach i obozach. Dla uczestników wypoczynku prowadzone były pogadanki na temat skutków używania dopalaczy oraz bezpiecznych zachowań podczas wakacji. Ponadto podczas kontroli pracownicy PSSE prezentowali alkogogle i narkogogle, które były doskonałym narzędziem do zaprezentowania uczestnikom wypoczynku tego jak alkohol i narkotyki działają na nasze zmysły. Pozornie proste czynności wykonywane w alkogoglach i narkogoglach stają się o wiele trudniejsze. Zniekształcenie obrazu, spowolnienie czasu reakcji, problemy z oceną odległości i kierunków – to tylko niektóre z efektów obecności alkoholu i narkotyków w organizmie. O tym, jak zmienia się świat osoby nietrzeźwej i pod wpływem środków odurzających miały okazję przekonać się uczestnicy wypoczynku zakładając te specyficzne okulary. Udzielano instruktażu dotyczących szczególnie zasad bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego w czasie prowadzenia zajęć sportowych. Wszystkie zorganizowane zajęcia odbywały się pod nadzorem nauczycieli i opiekunów. W trakcie przeprowadzania kontroli placówek zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży zostały omawiane i przekazane materiały edukacyjne.

W ramach przeprowadzonych działań profilaktycznych wystosowano 15 wystąpień. Wystąpienia były kierowane do Dyrektorów placówek oraz do 4 Wójtów Gmin oraz Burmistrza Strzyżowa poświęcone były tematyce dot.: szkodliwości nadmiernego korzystania przez dzieci telefonów komórkowych, jakości wody, dezynfekcji wentylacji i klimatyzacji, izolatorium oraz wytyczne związane z czasem pandemii.

W 2020 r. HDiM sprawowała także nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w 6 szkołach podstawowych i 6 zespołach szkół – nieprawidłowości nie stwierdzono.

Efektami kontroli, którymi objęto w 2020 roku placówki nauczania, wychowania i wypoczynku były również stwierdzone nieprawidłowości, w wyniku czego wydano 8 decyzji. W celu poprawy warunków sanitarno–higienicznych wydano 1 decyzję, 3 dotyczyły zmiany terminu, a 3 to decyzje kosztowe. Wydano również 1 decyzję zatwierdzającą otwarcie żłobka. Stwierdzane nieprawidłowości podczas kontroli to:

- zły stan sanitarno-techniczny ścian i sufitów w /korytarzach/ salach lekcyjnych,
- w pracowniach chemicznych brak zlewu z doprowadzoną wodą bieżącą.

Wydane decyzję zmieniające termin realizacji decyzji na wniosek strony. Występują również przypadki, że pomimo zapewnienia środków finansowych remonty nie odbyły się z przyczyn proceduralnych lub braku wykonawców. Większość nadzorowanych obiektów jest zadbana i nie budzi zastrzeżeń pod względem higieniczno-sanitarnym i technicznym.

Podsumowując należy stwierdzić, że sytuacja w placówkach oświatowo – wychowawczych z roku na rok ulega poprawie. Pomieszczenia dydaktyczne, sanitariaty, sale gimnastyczne, korytarze systematycznie remontowane, poprawiany jest ich standard, wymieniane są ławki i krzesła, oświetlenie elektryczne, co zapewnia uczniom lepsze warunki nauki. W ramach działalności profilaktycznej przekazywano nauczycielom i dyrektorom szkół informacji dotyczących zapobieganiu powstawania wad postawy i chorób pasożytniczych.

5. Oświata zdrowotna i promocja zdrowia:

Już w pierwszych miesiącach roku 2020 rozpoczęto działania informacyjne związane ze zbliżającą się z Chin pandemią Covid-19. Od samego początku do wielu organów, instytucji i podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu strzyżowskiego wystosowano szereg pism zawierających między innymi zalecenia, instrukcje postępowania, wytyczne, materiały informacyjne, ulotki schematy, informacje Głównego Inspektora Sanitarnego w związku z potencjalnym ryzykiem zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2. Pisma te kierowane były m.in. do Starosty Strzyżowskiego, Burmistrza Strzyżowa oraz Wójtów Gmin Frysztak, Wiśniowa, Niebylec, Czudec, Komendanta Powiatowej Policji w Strzyżowie, Komendanta Powiatowej Straży Pożarnej w Strzyżowie, Naczelnika Urzędu Skarbowego w Strzyżowie, kierowników niepublicznych podmiotów leczniczych, ZOZ-u i Szpitala Powiatowego w Strzyżowie, dyrektorów ZEAS, do przedszkoli, szkół podstawowych i ponadpodstawowych, zespołów szkół, klubów dziecięcych, żłobków, szkół specjalnych, domów dziecka, Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Strzyżowie, Gminnych Ośrodków Sportu i Rekreacji, Placówek Pracy Pozaszkolnej, Parafii Rzymsko–Katolickich, biur podróży, przewoźników (Neobus Niebylec, Kudła Żywnów, Kozdraś Gwoźnica Górna), obiektów hotelarskich i innych świadczących usługi hotelarskie, w tym gospodarstwa agroturystyczne, przedsiębiorców, zakładów pracy, zakładów obrotu żywnością i zakładów żywienia zbiorowego i in. Wystosowano ponad tysiąc wystąpień mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń wirusem Sars-CoV-2 skierowanych do placówek nauczania i wychowania, podmiotów leczniczych, jednostek samorządu terytorialnego, parafii, szkół, zakładów pracy, zakładów użyteczności publicznej i innych podmiotów. Przez cały okres pandemii, oprócz działań związanych z jej zapobieganiem, Oświata Zdrowotna i Promocja Zdrowia, w miarę możliwości realizowała zadania określone w planie pracy na 2020 rok.

Kierunki działań OZiPZ w 2020 roku wynikały z założeń Narodowego Programu Zdrowia, wytycznych Światowej Organizacji Zdrowia i dostosowane były do potrzeb zdrowotnych ludności. Ponadto prowadzona działalność była ściśle związana z aktualnymi problemami zdrowotnymi społeczności lokalnej oraz wynikała z aktualnej sytuacji epidemiologicznej w powiecie strzyżowskim.

Działania oświatowo – zdrowotne prowadzono w odniesieniu do wszystkich mieszkańców powiatu. W celu poprawy stanu zdrowotnego naszej społeczności oraz kreowania zdrowego stylu życia podejmowano działania w zakresie programów krajowych, wojewódzkich, lokalnych oraz innych przedsięwzięć prozdrowotnych obejmujących problematykę zdrowia publicznego, mających na celu dostarczenie wiedzy w zakresie zagrożeń środowiska w jakim żyjemy, realizując w 2020 r:

1. Programy ogólnopolskie:

- 1) *Trzymaj formę* – 1192 uczniów i rodziców,
- 2) *Ars czyli jak dbać o miłość* – 531 uczniów,
- 3) *Podstępne WZW* – 169 uczniów,
- 4) *Znamię! Znam je?* – 408 uczniów,
- 5) *Bieg po zdrowie* – 102 uczniów i rodziców;

2. Programy wojewódzkie:

- 1) *Moje dziecko idzie do szkoły* – 1605 uczniów i rodziców,
- 2) *Wybierz życie pierwszy krok* – szkoły ponadpodstawowe – 1134 uczniów,
- 3) *„Zawsze Razem”* – 641 uczniów,
- 4) *Zapobieganie HIV/AIDS i chorobom przenoszonym drogą płciową. Edukacja młodzieży szkolnej* – szkoły ponadgimnazjalne – 1134 uczniów,
- 5) *Nie pal przy mnie proszę* – 501 uczniów i rodziców,
- 6) *Znajdź właściwe rozwiązanie* – 230 uczniów i rodziców,
- 7) *„Czyste Powietrze wokół nas”* – 923 uczniów i rodziców;

3. Programy lokalne:

- 1) *Edukacja pacjentów z nadciśnieniem tętniczym* – placówki służby zdrowia – 4000 osób,
- 2) *Serce masz tylko jedno* – placówki służby zdrowia – 3500 osób;

4. Akcje prozdrowotne:

- 1) *Akcja letnia „Bezpieczne wakacje” i „Bezpieczne ferie”* – 3579 osób,
- 2) *Mój Walenty jest the best idzie ze mną zrobić test* 1200 osób
- 3) *SARS-CoV -2- 11861*
- 4) *Zaszczep sobie chęć szczepienia-* 1000 uczestników.

W ramach tych działań przeprowadzono 10 wizytacji w placówkach służby zdrowia oraz placówkach nauczania i wychowania. Zorganizowano 2 szkolenia (21 uczestników) i 56 porad (261 uczestników) dla realizatorów programów edukacyjnych. Organizowano konkursy plastyczne i konkursy wiedzy. Udzielano poradnictwa tematycznego, instruktaży, prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych. We własnym zakresie opracowano ulotki do realizacji 2 lokalnych programów profilaktycznych: *„Serce masz tylko jedno”* oraz *„Edukacja pacjentów z nadciśnieniem tętniczym”* a także do akcji *„Bezpieczne ferie”* i *„Bezpieczne wakacje”*.

PSSE w Strzyżowie była **współorganizatorem** następujących konkursów:

- konkurs na hasło „**Moja ulubiona dyscyplina sportowa**”
- konkurs zachęcający do życia bez nałogów, „**Chcesz być zdrowy? Nigdy tego nie próbuj**”
- konkurs na przygotowanie „**Zdrowego śniadania**”
- konkurs na makietę „**Talerz zdrowia**”

Prowadzono również **działania organizacyjne i edukacyjne** w zakresie:

- konkurs plastyczny dla uczniów klas I-III „**Zawsze razem**”
- konkurs plastyczny dla uczniów klas gimnazjalnych i ponadpodstawowych „**Porozmawiajmy o AIDS**”,
- **konkurs na plakat z hasłem antynikotynowym,**
- **konkurs Trzymaj formę aktywnie i zdrowo,**
- **konkurs na spot profilaktyczny „Wybierz życie pierwszy krok”,**
- prowadzono działania informacyjno-edukacyjne dla uczestników zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży,
- sporządzano comiesięczne raporty z zakresu realizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych w powiecie strzyżowskim,
- sporządzano cotygodniowe raporty dotyczące e-papierosów
- udzielano poradnictwa tematycznego, instruktaży, konsultacji, prowadzono monitoring oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych.

Ponadto na bieżąco aktualizowano stronę internetową PSSE w zakresie realizowanych kampanii i programów, aby dotrzeć do szerszej liczby mieszkańców powiatu i objąć ich działaniami profilaktycznymi. Nagłaśnianie takich akcji to główna metodyka ich realizacji, ponieważ im większa liczba odbiorców tym większa szansa na poprawę sytuacji zdrowotnej społeczeństwa.

Działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia w Strzyżowie nie ograniczała się do samej realizacji zadań. Były to działania mające na celu pozyskanie środków finansowych do zapewnienia odpowiedniego poziomu organizowanych konkursów, imprez oświatowo-zdrowotnych dla młodzieży oraz szeroko pojętej realizacji programów edukacyjnych. W rezultacie uzyskano 6500 zł z funduszy Wójtów wszystkich gmin powiatu oraz od Starosty Strzyżowskiego na zakup nagród dla uczniów wyróżniających się w realizowanych przez PSSE programach prozdrowotnych. Jednak ze względu na pandemię i zawieszenie działań oświatowych oraz zamknięciem szkół wykorzystano z tej puli 3000 zł.

6. Zakłady służby zdrowia.

W roku 2020 w powiecie funkcjonowały 122 zakłady lecznictwa otwartego będące pod nadzorem PPIS Strzyżowie, w tym: 27 przychodni i NZOZ-ów lekarskich (z tego 17 wykonuje szczepienia ochronne), 10 zakładów rehabilitacji leczniczej, 25 indywidualnych praktyk lekarskich, 33 indywidualne praktyki lekarzy dentyków, 5 indywidualnych specjalistycznych praktyk lekarskich, 7 grupowych praktyk pielęgniarskich i 16 innych.

W 2020 r., pomimo trwającej pandemii Covid-19, wykonano 22 kontrole w zakładach służby zdrowia (w tym 5 w placówkach prowadzących szczepienia ochronne), przeprowadzono 1880 dochodzeń epidemiologicznych w kierunku chorób zakaźnych. Stan sanitarno – techniczny obiektów służby zdrowia w powiecie ocenia się jako dobry.

7. Zapobieganie i zwalczanie chorób zakaźnych.

Cały rok 2020 zdominowała walka z pandemią koronawirusa Sars-CoV-2. W XX wieku opisano 2 koronawirusy wywołujące na ogół łagodne zakażenia dróg oddechowych u ludzi HCoV-229E i HCoV-OC43. Koronawirusy szerzące się pandemicznie wykryto dopiero w XXI wieku – w 2002 r. w Chinach: SARS-HCoV – był przyczyną ciężkich zakażeń dolnych dróg oddechowych (SARS), oraz w 2012 r. MERS-HCoV – krążący głównie na Półwyspie Arabskim. Epidemia SARS zakończyła się w 2004 r. powodując zachorowanie u ponad 8000 osób i 774 zgony, natomiast epidemia MERS trwa nadal (ponad 2000 chorych i więcej niż 700 zgonów), choć jej intensywność zmalała. Aby doszło do zakażenia człowieka tymi wirusami konieczne było dwukrotne przełamanie bariery międzygatunkowej: dla wirusa HCoV-SARS – przeskok z nietoperzy na cywetę palmową, a następnie na człowieka; dla wirusa HCoV-MERS – przeskok z nietoperzy na wielbłądy i na człowieka. Do zakażenia dochodzi najczęściej drogą kropelkową w przypadku bliskiego kontaktu (< 1 m), ale oba wirusy nie tracą aktywności w postaci aerozolu powietrznego (do 24 godz.) i dlatego mogą się szerzyć także drogą powietrzną (wentylacja). Zdolność przekazywania zakażenia na drodze człowiek-człowiek znacznie mocniej utrzymała się dla HCoV-SARS niż dla HCoV-MERS (odpowiednio: 8 generacji vs. 4). Wirusy te różnią się także: strukturą genomu i mechanizmami chorobotwórczości: inny receptor, mechanizm wnikania do komórki, inny sposób modulowania odpowiedzi gospodarza. Prawdopodobnie różnice te wpływają na odmienny obraz zachorowania człowieka. Do 2019 roku poznano 6 wirusów powodujących zakażenia u ludzi. Cztery z nich (229E, OC43, NL63, HKU1) są przyczyną przeziębienia o łagodnym przebiegu. Dwa pozostałe opisane wyżej (wirusy SARS i MERS) mogą prowadzić do zagrażającej życiu ostrej niewydolności oddechowej. SARS-CoV-2 jest nowym, siódmym koronawirusem należącym do β -koronawirusów, który wywołuje zakażenia u człowieka. Pierwsze przypadki zapalenia płuc o nieznanym etiologii, według danych opublikowanych przez WHO, pojawiły się na początku grudnia 2019 r. w mieście Wuhan, w chińskiej prowincji Hubei. Wykluczono zakażenie wirusem grypy, wirusem ptasiej grypy, adenowirusem, koronawirusem SARS i MERS, po czym 7.01.2020r. wyizolowano nieznanego typu koronawirusa, który pierwotnie nazwano „nowym koronawirusem” (novelcoronavirus-nCoV; 2019-nCoV).

Obecnie patogen określa się jako SARS-CoV-2. COVID-19 to choroba wywołana przez SARS-CoV-2. Wcześniej choroba nie miała nazwy i posługiwano się określeniami typu „choroba wywołana przez koronawirus” lub „zachorowanie z powodu zakażenia koronawirusem z Wuhan”. Nazwa COVID-19 została ogłoszona przez Światową Organizację Zdrowia (WHO) i obowiązuje oficjalnie od 11.02.2020. "CO" w nazwie oznacza koronę (ang. corona), "VI" –wirus (ang. virus), "D" -chorobę (ang. disease), a liczba 19 wskazuje rok pojawienia się wirusa –2019 (Corona-Virus-Disease-2019).

Na terenie powiatu strzyżowskiego pierwsze zgłoszenie związane z SARS-CoV-2 dotyczyło grupy studentów Politechniki Rzeszowskiej powracających z wymiany studenckiej z Chin miasta Wuhan w dniu 25.01.2020 r., spośród których jeden jest mieszkańcem naszego powiatu. Student wraz z kolegami po wylądowaniu na lotnisku w Warszawie i został przetransportowany do Szpitala Zakaźnego w Warszawie, gdzie zostały mu pobrane próby, które wysłano do Niemiec. Po uzyskaniu negatywnego wyniku powrócił do domu. Kolejny przypadek dotyczył mieszkańców Strzyżowa narodowości chińskiej, którzy powrócili 29.01.2020 r. z Chin. Osoby te zostały skierowane przez PPIS w Strzyżowie na 14 dniową kwarantannę. 25 lutego 2020 otrzymano informację telefoniczną o pracownikach powracających z Włoch (3 osoby z powiatu brzozowskiego oraz 1 osoba z powiatu strzyżowskiego). Osoby te poddane zostały 14 dniowej kwarantannie. Pierwszy przypadek zachorowania na COVID-19 w województwie podkarpackim stwierdzono 11.03.2020 r.

W powiecie strzyżowskim pierwszy dodatni wynik zarejestrowano 28.03.2020 r. w gminie Czudec i był to mężczyzna w wieku 32 lat, pracujący. Na podstawie obowiązujących przepisów prawa od pierwszych odnotowanych zakażeń do dnia 9 października 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie wydawał decyzje nakładające obowiązek odbycia izolacji domowej. Od 05.03.2020 r. do 25.06.2020 r. odnotowano 11 zachorowań na Covid-19, a PPIS w Strzyżowie dla tych osób wydał 11 decyzji o izolacji w warunkach domowych. W okresie od 26.06.2020 r. do 09.10.2020 r. odnotowano dalszych 164 zakażeń wirusem Sars-CoV-2 i wydano tyleż decyzji administracyjnych. Od dnia 10 października, na podstawie obowiązujących przepisów prawa, decyzji o izolacji Inspekcja Sanitarna nie wydaje. Od początku trwania epidemii do dnia 31.12.2020 r. na terenie powiatu strzyżowskiego zachorowały ogółem 1693 osoby, które znalazły się w izolacji domowej. Na podstawie obowiązujących przepisów prawa do dnia 26 października 2020 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie wydawał decyzje nakładające obowiązek odbycia kwarantanny. Od dnia 05 marca 2020 r. do 25 czerwca 2020 r. na osoby powracające z zagranicy i wspólnie zamieszkałe oraz z kontaktu z dodatnim wynikiem wydano 1084 decyzje nakładające kwarantannę. W okresie od 26.06.2020 r. do 26.10.2020 r. wydano dalszych 3119 decyzji administracyjnych w tym zakresie. Od dnia 27 października decyzji o kwarantannie Inspekcja Sanitarna nie wydaje – na bieżąco wszystkie dane dotyczące osób, na które nałożono kwarantannę wprowadzane są do teleinformatycznego systemu EWP. Ponadto w czasie trwania epidemii Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie wydał 81 decyzji w zakresie nadzoru epidemiologicznego. Ogółem od początku trwania epidemii w powiecie strzyżowskim do dnia 31.12.2020 r. kwarantannie poddano 8756 osób. W dniu 31 grudnia 2020 r. na terenie powiatu strzyżowskiego w izolacji domowej znajdowało się 37 pacjentów chorych na Covid-19, a na kwarantannie przebywało 112 osób. Do końca roku wyzdrowiało 1535 osób. W 2020 r. zmarły 43 osoby zarażone wirusem Sars-CoV-2.

Największe nasilenie zachorowań nastąpiło w okresie od 15 października do 14 listopada, kiedy to odnotowano 995 dodatnich wyników Sars-CoV-2, co dało średnio około 32 przypadki dziennie. Największa liczba dodatnich wyników wystąpiła w dniu 08.11.2020 r., kiedy to opracowano 77 przypadków Covid-19. Warto też odnotować takie daty, jak: 23.10 – 52 przypadki, 26.10 – 55, 30.10 – 56, 01 listopada (Wszystkich Świętych) – 40, 02 listopada (Dzień Zaduszny) – 35, 05.11- 58, 11 listopada (Święto Niepodległości) – 38, czy też 14.11 – 53 zachorowania. W okresie od 15 października do 14 listopada wskutek przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych kwarantannie poddano 2967 osób, co dało średnio około 95 osób każdego z tych dni. Największa liczba osób poddanych kwarantannie wystąpiła już jednak trochę wcześniej, bo w dniu 13 października 2020 r., kiedy to po przeprowadzeniu wywiadów do kwarantanny skierowano 515 osób, w tym m.in. 172 osoby związane ze Szkołą Podstawową w Gogołowie, 159 osób – SP Glinik Górny, SP Frysztak – 41, SOSW Frysztak – 30 osób. Podobnie było 09 października, kiedy to do kwarantanny skierowano 492 osoby, w tym m.in. 193 osoby związane ze SP w Wiśniowie, 97 osób – SP w Różance, Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowej Wsi – 54. W dniu 14 października do kwarantanny skierowano 414 osób, w tym m.in. 296 osób związanych ze SP nr 1 w Strzyżowie. W dniu 19 października do kwarantanny skierowano 350 osób, w tym m.in. 148 osób związanych z przedszkolem w Niebylcu i 119 osób – SP w Różance. W dniu 20 października do kwarantanny skierowano 354 osoby, w tym m.in. 157 osób – SP Pstrągowa i 102 osoby – żłobek w Czudcu.

Oczywiście oprócz trwającej w 2020 roku pandemii Sars-CoV-2, podobnie jak w latach poprzednich ludność powiatu zapadała również na inne choroby zakaźne. Porównując zarejestrowane zachorowania na choroby zakaźne i zakażenia w stosunku do roku 2019 największe zmiany nastąpiły w zgłoszeniach dot. grypy. Nie zgłoszono żadnego przypadku grypy nie potwierdzonej badaniami, a w poprzednich latach było to zawsze kilkaset przypadków. Stwierdzono spadek liczby zachorowań na zatrucia pokarmowe o etiologii Salmonella (w 2019 – 15 a w 2020 – 6). Zmalała liczba przypadków boreliozy: z 25 w 2019 r. do 13 w roku 2020. W ubiegłym roku zanotowano znaczący spadek zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy – z 29 do 5 oraz ospy wietrznej ze 114 do 33.

Zgłoszono 55 styczości i pokąsań przez zwierzęta bez potrzeby szczepień oraz 10 przypadków styczości i narażenia na wściekliznę, po których podjęto szczepienia przeciw wściekliznie. Prowadzono stałą współpracę z Powiatowym Inspektorem Weterynarii w Strzyżowie w zakresie nadzoru nad zoonozami.

W dniu 25.05.2020 r. znowelizowano „Powiatowy plan działania na wypadek wystąpienia epidemii” przewidywany na wypadek wystąpienia masowych zachorowań na choroby zakaźne będące skutkiem katastrofy, zawleczenia, lub ataku bioterrorystycznego, z uwzględnieniem zagadnień dotyczących epidemii Covid-19.

Zestawienie zgłoszeń chorób zakaźnych w latach 2017 – 2020

Lp	Jednostka chorobowa	2017	2018	2019	2020
1.	Salmonellozy	6	14	15	6
2.	Bakt. zakażenia jelit. wywołane przez Clostridium difficile	4	5	7	0
3.	Bakt. zakażenia jelitowe wywołane przez Campylobacter	0	0	-	0
4.	Bakteryjne zakażenia jelitowe określone i nieokreślone	1	4	-	3
5.	Bakteryjne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	2	3	-	0
6.	Nieżyt jelitowy wywołany przez rotawirusy	45	19	29	5
7.	Nieżyt jelitowy wywołany przez norowirusy	3	1	4	4
8.	Wirusowe i inne zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	30	16	15	6
9.	Biegunki i zapalenia żołądkowo-jelitowe o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu – u dzieci do lat 2	71	33	33	8
10.	Salmonelloza posocznica	-	-	1	0
11.	Płonica (Szkarlątyna)	32	13	21	0
12.	Borelioza z Lyme	11	31	25	13
13.	Styczość i narażenie na wściekliznę	105	81	67	55
14.	Styczość i narażenie na wściekliznę – potrzeba szczepień	11	23	18	10
15.	Ospa wietrzna	169	130	114	33
16.	Różyczka	0	0	1	0
17.	Róża	0	6	3	1
18.	Wirusowe zakażenie wątroby typ C, B, A	2 C 0B	1 C 1 A	1 1A	0/0
19.	Choroba wywołana przez HIV- której skutkiem są określone choroby	0	0	1	0
20.	Świnka	8	4	1	0
21.	Grypa potwierdzona badaniami	2	10	2	3
22.	Grypa nie potwierdzona badaniami	800	723	334	0
23.	Bakteryjne zapalenie opon mózgu. i/ lub mózgu	3	1	-	0
24.	Kleszczowe zapalenie mózgu	-	1	-	0
25.	Posocznica wywołana przez Streptococcus Pneumoniae	1	-	-	0

26.	Choroba wywołana przez streptococcus pyogenes	1	-	-	0
27.	Wirusowe zapalenie opon mózgowych	1	1	-	0
28.	Zapalenie opon mózgowych	-	5	2	0
29.	Zapalenie mózgu – inne i nieokreślone	-	-	-	0
30.	Posocznica bakteryjna noworodka	-	-	-	0
31.	Zatrucia pestycydami	-	-	-	0
32.	Nowo wykryte zakażenia HBs	-	-	-	0
33.	Tularemia	-	-	1	0
34.	Choroba wywołana przez Hantawirusy	-	-	-	0
35.	Zapalenie opon mózgowo – rdzeniowych w półpaściu	-	-	-	0
36.	Choroba meningokokowa – zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych	-	1	-	0
37.	Choroba Creutzfeldta – Jacoba	0	1	-	0
38.	Toksoplazmoza wrodzona	0	1	-	0
39.	Bąblowica	1	-	1	0
40.	Gruźlica	9	4	4	3
41.	Odra	0	-	-	0
42.	Krztusiec	-	-	-	0
43.	Inne bakteryjne zatrucie pokarm. Wywołane jadem kiełbasianym	-	-	-	0
44.	Kiła	-	-	1	0
45.	Leptospiroza	-	-	1	0
46.	COVID-19	-	-	-	1693

Analiza stanu uodpornienia populacji dzieci do lat trzech przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, wzv typu B, Poliomyelitis, Haempphilus influenzae, odrze, śwince i różyczce, pneumokokom:

➤ DTP	2018 – 2020 r.	– 79,5%,
➤ wzv B	2018 – 2020 r.	– 92,3 %,
➤ Polio	2018 – 2020 r.	– 79,9 %,
➤ Hib	2018 – 2020 r.	– 80,7 %,
➤ odra, świnka i różyczka	2018 – 2019 r.	– 84,1 %
➤ pneumokoki	2018 – 2020 r.	– 83,8 %

Na terenie powiatu strzyżowskiego w ciągu ostatnich 10 lat zostało zgłoszonych 38 odczynów poszczepiennych (tzw. NOP-y) – wszystkie zakwalifikowane jako łagodne.

8. Zapobiegawczy Nadzór Sanitarny

Pomimo trwającej przez cały rok pandemii działalność inwestycyjna na terenie powiatu strzyżowskiego przebiegała podobnie jak w latach poprzednich. Działania w terenie, ze względu na trwającą epidemię prowadzone były w obowiązującym reżimie sanitarnym. W ramach działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wydano ogółem 56 opinii w zakresie spełnienia wymagań higienicznych i zdrowotnych oraz 15 decyzji płatniczych. Na wnioski Burmistrza Strzyżowa i wójtów gmin wydano 25 opinii dotyczących konieczności przeprowadzenia ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko. Dokonano 2 uzgodnień dotyczących warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Sporządzono 6 opinii dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 2 uzgodnienia w zakresie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. Wydano 15 opinii w trybie art. 56 ustawy Prawo budowlane dotyczących dopuszczenia do użytkowania obiektów budowlanych, w tym m.in. budynek sali koncertowej Państwowej Szkoły Muzycznej w Strzyżowie, hala produkcyjna FME Wyżne, hala logistyczno-magazynowa Fabryki Mebli w Strzyżowie.

9. Podsumowanie

W roku 2020 pracownicy nadzoru sanitarnego PSSE Strzyżów wykonali 556 kontroli i wizytacji wynikających z Planu kontroli na rok 2020. Ponadto w okresie od 08.08.2020 do 31.12.2020 wykonano 915 kontroli, w tym 173 wspólnie z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Strzyżowie w zakresie ustanowionych określonych ograniczeń, zakazów i nakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

Wystosowano ponad tysiąc wystąpień mających na celu zapobieganie rozprzestrzeniania się zakażeń wirusem Sars-CoV-2 skierowanych do placówek nauczania i wychowania, podmiotów leczniczych, jednostek samorządu terytorialnego, parafii, szkół, zakładów pracy, zakładów użyteczności publicznej i innych podmiotów.

W 2020 r. pobrano do badań 28 prób wody w ramach monitoringu kontrolnego i przeglądowego oraz w kierunku bakterii Legionella (2019 – 42), 181 (2019 – 287) próbek żywności w ramach monitoringu (32) i urzędowej kontroli żywności (149). Przeprowadzono 1 880 dochodzeń epidemiologicznych (w tym 1693 – Covid-19) w kierunku chorób zakaźnych (w 2019 – 164). Wykonano 2090 wywiadów epidemiologicznych. Dla realizatorów programów edukacyjnych i kampanii prozdrowotnych przeprowadzono 56 porad oraz 2 szkolenia (w roku 2019 – 190 narady i 4 szkolenia), w których udział wzięło 282 osoby (w roku 2019 – 566 osób).

W prowadzonych w 2020 roku postępowaniach administracyjno-egzekucyjnych Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Strzyżowie wydał 183 decyzje merytoryczne (w roku 2019 – 281), 74 decyzje płatnicze (w roku 2019 – 132) na kwotę 8 533,04 PLN (w roku 2019 – 14 361,18 PLN) oraz 14 mandatów (w roku 2019 – 20) o łącznej wysokości 1 750 PLN (w roku 2019 – 2 750 PLN).

Poza decyzjami wydanymi w związku z prowadzoną planowaną na rok 2020 działalnością kontrolną, w okresie od 05.03.2020 do 09.10.2020 w zakresie działań dotyczących Covid-19 wydano ogółem 4 459 decyzji administracyjnych, w tym: 175 decyzji dotyczących izolacji domowej, a w okresie od 05.03.2020 do 26.10.2020 wydano 4 203 decyzje dotyczące kwarantanny oraz 81 decyzji w zakresie nadzoru epidemiologicznego.

Ponadto wydano 10 (w 2019 r. – 13) postanowień dotyczących warunków transportu zwłok z zagranicy, 16 (w 2019 r. – 17) postanowień dotyczących chorób zawodowych oraz 6 (w 2019 r. – 6) upomnień. Spośród 183 decyzji merytorycznych 19 (w 2019 r. – 24) decyzji dotyczyło warunków ekshumacji i przeniesienia zwłok.

W roku 2020 nie wniesiono odwołań od decyzji, czy też zażaleń na postanowienia wydane przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie.

Na podstawie działań przeprowadzonych przez PSSE Strzyżów można ocenić jako dobry stan bezpieczeństwa publicznego Powiatu Strzyżowskiego w roku 2020, w zakresie dotyczącym działalności Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Strzyżowie.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Strzyżowie

mgr Zdzisław Sarna